

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Veldheren gaat de theaters in.

En ik mag alvast twee data met je delen.

Op 16 september zijn we te zien in Openluchttheater Valkenburg.

En op 30 september staan we in de Stadschouwburg in Haarlem.

Dit najaar zijn we op nog veel meer plekken te zien.

Daarover houden we je natuurlijk op de hoogte.

Kaarten voor die eerste twee avonden zijn nu te koop via de website van het theater of checkkortimedia.nl.

Die links vind je in de shownotes onder dit bericht.

Een fijne zomer gewenst en heel graag tot in het theater of in de podcast.

In Veldheren ga ik, Jos de Groot, elke week voorbij de frontlijnen in Oekraïne...

met twee generaal spluitendienst Peter van Umm en Marc de Cruijff.

Zij hebben een duidelijke missie aan jou uitleggen hoe oorlog werkt.

Iedere aflevering kijken we met hun ogen naar wat er nu gebeurt op het strijtoneel...

en gaan we dieper in op één thema.

Oekraïne zegt klaar te zijn om zijn lang verwachten tegen een offensief te lanceren.

Vandaag kijken we naar de principes van het militaire offensief.

Want wat komt daar allemaal bij kijken?

Hoe maak je een plan?

Hoe werkt het met logistiek?

Wanneer ga je van start?

Kortom een college in het offensief van Peter en Marc.

Je luistert naar Veldheren.

We maken ook elke week een extra aflevering waarin Peter en Marc vragen van luisteraars beantwoorden.

Tegen een kleine bijdrage kun je die aflevering beluisteren op vriend.van.de.show.nl/sl.

We hebben inmiddels al meer dan 400 vrienden en hopen jou daar ook te verwelkomen.

Deze reguliere afleveringen van Veldheren blijven gewoon gratis.

Ja, laten we meteen naar de actualiteit gaan.

Je kan deze week eigenlijk geen ochtend opstaan of je wordt wakker met het bericht...

dat er weer dronesraketten zijn afgeschoten op de Oekraïense hoofdstad, op Kiev.

Ja, wat is jullie reactie daarop?

Waarom gebeurt dat?

Ja, volgens mij hebben we het al eerder gezegd.

De Russen proberen toch het morheel van de Oekraïense bevolking te breken.

En daardoor vallen ze steden aan.

En natuurlijk ook de hoofdstad.

Daar richten ze zich niet meer naam op.

Maar daarnaast zijn ze ook bezig met hun campagne om in ieder geval van afstand af...

de voorbereidingen voor een mogelijk overzief zoveel mogelijk tegen te gaan.

En ja, je ziet nu allerlei beelden op social media.

En ja, ik werd getrokken op één filmpje waarbij een soort klas met schoolkinderen...

in Kiev gerenend en schreeuwend naar de schouwkantel gaat of eigenlijk naar de ondergrondse gaat.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

En dat is eigenlijk bizar, want de volwassenen die erbij zijn, die staan te kijken en blijven gewoon lopen.

En bij dat beeld moet ik toch even denken aan het interview met Henk Jan Mees, de oorlogsgelaggever...

dat ik van het weekend las.

Die zei van...

Hans-Jap Meelissen, bedoel je?

Ja, sorry, ik gebruik de naam een keer.

En die zei van ja, de kans dat het zo'n ding op je huis valt is heel erg klein.

En als je ook nog de kans mee rekent dat je thuis bent of niet, dan wordt het wel heel erg klein.

Dus de meeste mensen gaan gewoon door m'n leven en proberen ermee te leven.

Ja, eigenlijk een hele nuchteren, maar ook trieste constatering.

Ja, want ik moest ook denken, bijvoorbeeld de aanval in de nacht van zondag op maandag...

dat zou de heftigste zijn geweest sinds het begin van de oorlog.

En toch, ja, het lijkt te wennen of zo.

Nou, kijk, het lijkt te wennen. De beelden lijken ook te wennen, want als het eerder was gebeurd... op elke krant in Nederland was het voorpagina geweest, dat zagen we nu niet.

Dus je ziet toch dat er een soort gewenning aan het vreselijke geweld van de oorlog hopen tred... terwijl het geweld niet minder wordt.

Wat mij ook wel tot nadenken stemt is, je kunt je middelen maar één keer inzetten.

Dus je balistische raketten, je kruisraketten, je drones, die zetten ze nu kennelijk in...

minder tegen militairen doelen om die voorbereiding voor het offensief te verhinderen...

maar tegen beurgedoelen.

Dat is een politiek besluit.

Dat is geen besluit wat een militair neemt, dat is een politiek besluit...

om jouw schaarse middelen in te zetten tegen beurgedoelen.

Dus de vraag is, wat is daar gebeurd?

We weten niet of Ukraine daarop reageert.

Er zijn geruchten dat er ook drones en vallen zijn op Moskou, maar dat moet nog...

allemaal even uitcressiliseren de komende tijd.

Maar dat betekent dat je eigenlijk dat offensief, wat zeg maar militair...

operationeel op de frontlijn plaatsvindt, eigenlijk nu wordt overschouduurd...

door een politiek effect, wat je wilt bereiken om met jouw middelen...

de beurgebolging te terroriseren.

Interessant, als één en tweede is, het heeft zeldig gewerkt in de geschiedenis.

Als je kijkt naar de oorlog de Duitsers tegen Engeland hebben gevoerd...

maar ook de bombardementen op Duitsland, dag in dag uit.

Het heeft zeldig gewerkt, Noord-Jetnam zelfde.

Dus wat wil je ermee bereiken?

Kennelijk is er ook politieke druk om effect te bereiken...

jeerens de bevolken van jouw tegenstand.

Ja, en we zien dat zelfs de burgemeester van Kiev...

Klitsko heeft daar gewoon eigenlijk toe opgeroepen...

want hij heeft gezegd van, waarom kunnen wij niet rustig slapen...

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

en kunnen de Russen in Moskou dat wel?

Ja, dan krijg je een soort oog-en-oog-tant-om-tant effect.

En hij heeft van een oproep gedaan, en blijkbaar...

na de berichten die we hebben gezien, is dat toch de Ukraine opgereageerd...

en is er een droonaanval geweest op Moskou nu.

En ja, dat is voor de mensen in Moskou natuurlijk wel schrikker.

Maar ja, we moeten er even afwachten wat er precies achter zit.

Ja, want even voordelijkheid, wij weten officieel...

weten wij niet wie er achter die aanval zit.

Ook in een ijstrad niet opgeven natuurlijk nooit.

En nooit zullen ze dat ook niet doen natuurlijk.

Maar, zeg ik wel, als die...

we moeten heel goed kijken naar welke doelen zijn geraakt...

als de Ukrainers nu ook burgerdoelen in Moskou aanvallen...

dan moeten ze zich wel realiseren dat zij zich eigenlijk...

verlagen tot het niveau van wat Russen doen.

En als ze dat blijven doen, dan kunnen ze ook wel het steun...

de steun van het westen gaan verliezen...

en in ieder geval zullen ze kritiek krijgen.

Vorige week hebben wij het uitgebreid gehad over Belgorod.

Dat was natuurlijk die Russische regio waar een heerwaar gewapende groepen binnenvielen...

waar Russen, Rusland binnenvielen...

gigantisch topic, wereldwijd, veel overgesproken.

Heeft dat nog een staartje gekregen? Hoe staat dat nu eigenlijk?

Ja, je kunt heel veel zeggen dat met de relatief kleine inspanning...

het effect in de media ontzettend groot was.

Als of de invasie voor Rusland had plaatsgevonden.

Ik denk dat je dit soort acties in het toekomst vaker zult zien.

Het zijn gewoon acties om de Russen uit balans te houden...

en niet precies te weten waar het officieel gaat komen...

sinds de achtergebied voordoerend met keuzes te confronteren.

Zo moet je dat zien, dus we zullen dat wel vaker zien in de komende tijd.

Maar er zit wel een staartje aan zoals je vroeg je ons...

want de Russen hebben dus duidelijk beelden naar buiten laten komen...

waarbij ze zeggen dat echt west als Amerikaans materiaal, moet ik zeggen...

door deze lieden gebruikt is.

Daar zal er wel even over gediscussieerd worden tussen de Amerikanen en de Oekrainers.

Hoe komen die luien aan dat spul?

Oekrina heeft al aangegeven van je kunt overal in Rusland deze spullen zo ongeveer kopen.

Dat zal er wel tot het discussie luiden.

Maar dan zie je ook hoe zo'n actie effect kan hebben.

Want er is nu ook recentelijk door de Goeveneur van de regio Belgerod...

gezegd dat er weer forse beschietingen zijn geweest in die regio.

En daar krijgt geen haan naar.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

In dezelfde categorie, Bagmoet, natuurlijk ook veel besproken...
als je het puur even baseert op de nieuwsberichten, lijkt het daar nu wat rustiger.
Wat gebeurt daar nu precies?
Nou ja, de Russen zijn met para-troepen en gemotoriseerde eenheden...
nu bezig om de club van Waak naar af te lossen.
Prikoshin had aangegeven 1 juni, dan moet het rond zijn.
En hij heeft nu al aangegeven dat het tot 5 juni gaat duren.
Martin, ik had al verspeld dat dit een hele moeilijke operatie is...
die niet zomaar doet, dus het kost meer tijd.
Nou, dat begrijp ik ook.
De Ukrainers geven ook aan dat door die aflossing van troepen...
echt wel een relatieve rust, er minder activiteiten van de Russen zijn momenteel.
Dus ja, we zullen even zien hoe dat zich gaat ontpinnen verder.
Maar ja, als je dan toch de naam van meneer Prikoshin noemen, hij heeft...
De baas van Waak naar, ik zeg het.
Ja, de baas van Waak naar, hij heeft wederom publiekelijk kritiek op Puttenge uit.
En ja, van mij betreft, ik denk dat hij met vuur speelt, want zolang ze hem nodig hebben...
ja, is hij nog aanwezig, maar ik denk dat er een keer een moment komt...
dat iemand hem echt bij z'n klal heeft nept.
Kijk, wat instand kan zijn, is dat, is een gevarenrel geweest...
maar het gaat niet geweest zijn tussen het Rusjesleger en het Oekeringleger...
maar het is de Waakenergroep en het Oekeringleger.
Als dat is, dan zou er dus ook direct een lijntje zijn tussen Waakenergroep...
en het Oekeringleger.
Wat eerder gezegd was, want het is de aanbod van de Prikoshin...
om stellingen van de Russenprijs te geven voor wat terair minstens.
De dynamiek die speelt, daar krijgen we er later echt een vinger achter.
Duidelijk is wel dat de ene uit veropvatting in de top van het Kremlin...
in de militaire tak van het Kremlin, en met name tussen het Rusjesleger.
En Prikoshin is nog niet 100 procent.
Waarom is het nou zo opmerkelijk dat Prikoshin in direct contact zou staan...
met de Oekeringlegerleiding?
Eigenlijk geef je daar een soort status aan de Waakenergroep...
een status die minder meer gelijk is aan de Russische kerstmacht.
En dat is wel opmerkelijk.
We kregen een luisteraarsvraag binnen van een podcastkollega, Christian Vlokstra...
en hij stuurt onze vraag over kernwapens die ik ook wel vaker voorbij heb zien komen.
Hij vraagt, als het over kernwapens gaat, heb ik de veldheerde horen zeggen...
de kans is klein dat Rusland dat gaat doen.
Want Amerika zegt, wij kunnen met conventionele wapens...
het hele Russische leger uitschakelen.
En daar is Putin bang voor.
Ik wil graag weten, hoe zou Amerika dat dan doen?
Oftewel, hoe ziet die uitschakeling met conventionele wapens eruit?

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Ja, dan moet je eigenlijk denken aan wat de Russen nu doen in de diepte van Ukraine... maar dan maalt 10 of maal 100.

Dus een massale inzet van wapens die op grote afstand met grote precisie kunt inzetten... waarbij je commandercentrales, logistieke voorraden kunt aangrijpen.

En normaal, dat effect kan heel erg groot zijn.

Maar die wapens moeten dan wel fysiek helemaal naartoe toch?

Of vanuit Amerika?

Nee, die kunnen overal zitten op onderzeeboten, zitten op vliegtuigen... zitten bij de Amerikaanse floatinheden die in de Middellandse zee zitten... maar ook van de andere kant in de Oceaan kunnen ze ook.

Dus ze kunnen van grote afstand met grote precisie worden ingezet.

Maar we moeten wel even in de contact zien.

Het is niks meer als let op als jij in wat voor soort ook een kerkwapen is... of kleinst of groot maakt niet uit.

Een kerkwapen is een kerkwapen, zullen wij er als verenigden niet accepteren.

En dat is natuurlijk afschikking van de letteren.

In dat kader moet je dat zien.

Misschien kunnen de mensen zich nog herinneren die Irak-oorlog... waar de Amerikanen in eerste instantie ook vanuit vliegtuigen en schepen... enorm veel naar voren hebben gestuurd aan wapentuig om een eerste klap uit te delen.

Nou, dat is een beetje het beeld van mijn verroger moet halen.

Maar de vragensteller richt zich nu alleen op de Amerikanen... maar we hebben ook al eerder gezegd dat zowel China, maar ik denk ook India... tegen de Russen heeft gezegd van, daar gaan we dus niet doen.

Ukraine is klaar om zijn lang verwachten tegen offensief te lanceren... dat zij secretaris van de Oekraïense Nationale Veiligheidsraad Olegzij Danilov... afgelopen weekend in een interview met de BBC.

Wanneer het precies begint, dat gaf Danilov niet prijs... wel zei hij, het wordt morgen, overmorgen of volgende week.

Dat zei hij dus afgelopen weekend.

Marti, jij hebt eerder wel eens gezegd, een offensief, dat start niet op één datum.

Dus hoe plaats jij die uitspraak van Danilov in dat kader?

Ik denk waar hij naar wijst is het geconcentreerd... inzetten van grondtroepen om een inbraak en een doorbraak te kunnen plegen... in de Russische verdediging.

Maar eigenlijk, ofversief, als we praten over shaping the battlefield... het woord daarvoor hebben gebruikt, is het eigenlijk al bezig... maar het gaat echt om de inzet van grondtroepen.

Zodra wij dat zo euphemistisch zeggen in het nabijgevecht... dat je dus echt de rust opzoekt, de loopgraaf in gaat, ze gaat doorbreken... en probeer uit te breken.

En als we gaan kijken hoe ze voorstaan, is Oekraïne er klaar voor, denk je jullie?

Nou ja, in ieder geval heeft Zelensky gezegd dat alle besluiten genomen zijn... ook die over de tijd, wanneer het gaat plaatsvinden.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Dus ja, dan blijkt Masensia er klaar voor.
En de Oekraïne Militaire Top heeft ook aangegeven dat het niet...
ja, laten we maar zeggen, één actie is op één dag.
En dat het dus in de tijd en de plaats kan variëren.
En dat is natuurlijk heel verstandig om dat te zeggen, want laat de Russen...
vooral een donkerfis.
Een luisteraar stelt zijn vraag, Mark Heiligers, die schrijft ons...
ik ben een beetje skeptischer ten aanzien van dat bevrijdingsoffensief.
Wat zijn de scenario's of mogelijke gevolgen voor het Westen...
met name Europa, als het mislukt of het Oekraïense leger zware verliezen leidt?
Ik hoop niet dat hij ons als positief wegzet.
Ik ben gewoon te duiden wat daar gebeurt.
In elk geval kunnen we constateren dat een Russisch-offensief...
tot nu toe niet van de grond is gekomen.
Als je kijkt naar de feiten, dan zie je dat.
En of een Oekraïense-offensief succesvol is.
Dus ik vind de vraag zeer terecht en dat weet ik niet.
Dat moeten ze komende weken en maanden gaan ontwikkelen.
Dus dat begrijp ik voorkomen.
Het enige wat wel een indicatie is, dat volgens mij best wel het succesvol zou kunnen zijn...
is dat je ziet dat er geen eenheid is in de top van het Russe leger.
Daar werd het net over gehad.
En dat het leiderschap en de motivatie van Oekraïense soldaten tot nu toe...
van de hoge niveau blijkt te zijn dan van het Russe.
Dat zijn indicaties. Meer is het niet.
Waar we gaan echt pas de komende, ik vind het een zeer terechte vraag.
En de consequentie is, dat je nu al ziet...
dat Oekraïne ook plant op een lange oorlog.
De hele discussie die we vorige week hebben gehad over F-16.
Ook over Leelpart 1 van Eland en Leelpart 2.
Dat is echt opgericht om ook de oorlog ongeacht uit van het offensief volgend jaar te kunnen
doorzetten.
Dus ook als dat offensief inderdaad niet succesvol zou zijn...
dan zien we al, ze zijn al bezig met de fase daarna.
Ja, maar de vraag kun je ook stellen voor de situatie...
dat het offensief wel succesvol is.
Want in beide situaties, of het nog niet of wel succesvol is...
komen we in een andere situatie terecht.
Zowel voor de Oekrainers, voor de Russen, maar ook voor het Westen.
En zullen we nieuwe afwegingen moeten maken.
Ja, Oekraïne zegt dus klaar te zijn voor dat offensief.
Maar militair gezien, wanneer ben je er klaar voor?
Nou, ik moet eerlijk zeggen, volgens mij ben je er nooit klaar voor.
Als militair en commandant, als je voor z'n actie staat...

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

blijf je je altijd af vragen wat had ik nog kunnen doen...
of wat moet ik nog doen.
En dat gond hetzelfde met onze troepen die naar missies toe gingen.
Die commandanten zitten altijd nog wel met een paar dingen...
en een achterhoofd die ze eigenlijk liever hadden kunnen doen.
Want ja, je weet wel dat het heel beslissend is wat je gaat doen.
En uiteindelijk, als je een militair en actie doet...
dan toets je die gewoon aan een aantal basisdingen.
En wij noemen dat de grondbeginselen van het gevecht...
of de grondbeginselen van dat militaire optreden.
En dat zijn gewoon een paar dingen die heb je in je hoofd zitten.
Daar word je als militaire commandant in ieder geval...
in Nederland en in het Westen mee grootgebracht.
En ja, ik kan ze wel noemen.
Ja, laten we even gaan inzoomen op die principes van het offensief.
Daar hoort van alles bij.
Ik heb het net al een beetje aangekondigd.
We gaan een soort mini-college krijgen van jullie in het offensief.
Ja, Peter, vertel eens.
Ja, we moeten twee dingen uit elkaar houden.
Je hebt beginselen voor een offensief...
maar de grondbeginselen voor het militaire optreden...
gelden voor ieder militaire optreden.
En niet alleen voor het offensief.
Dus ook voor de defensief of in tactieke praten of vertraging.
En dan heb je het echt over dingen als unity of effort.
Dat alle middelen zijn gericht op het doel wat de commandant heeft gesteld.
Dan heb je het over concentratie van middelen.
En als je dus concentreert, dan kies je dus voor een zwaartepunt...
bij je zoveel meer of in je middelen inzet.
En implicit kies je er dan dus ook voor...
om op andere plekken minder middelen in te zetten.
Dan hebben we het over vrijheid van handelen.
Want jij moet zoveel mogelijk vrijheid hebben.
En ook flexibiliteit is er één die moet je hebben...
om uiteindelijk van de kansen gebruikt te kunnen maken...
die zich dan voordoen.
Nou, je moet natuurlijk duidelijke doelstellingen hebben.
Dat is duidelijk.
Je wil het initiatief hebben.
Dus je doet altijd of je het initiatief kunt behouden.
Want dan bij jij aanzetten moet die andere op jou reageren.
Als het even kan, probeer je toch een offensieve mindset te hebben.
Want zelfs als je verdedigt...

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

kun je nog steeds met tegenaanvallen offensief bezig zijn.
Dan een woord wat we al heel vaak gebruikt hebben.
Verrassing.
Toetsen aan verrassing.
Want als jij die ander kunt verrassen...
Ja, dan sta je er beter voor als die ander.
Dan wil je alles wat je doet, wil je je beveiligen.
Want je wil zo geheim mogelijk kunnen opereren.
Dan heb je ook die verrassing.
Dan een hele belangrijke die vaak vergeten wordt.
Dat is één fout.
Ik denk dat het luisterausschuis ook wel weet inmiddels...
dat de oorlog heel complex is.
Dus hoe invoudigen je je operatie plant en probeert uit te voeren.
Hoe beter dat over het algemeen is.
En dan moeten de mensen uiteindelijk doelgericht blijven.
Dus dat doel moet voor ogen blijven.
Je mag best een keer links en rechts afgaan.
Maar uiteindelijk moet het doel voor ogen blijven.
En ja, één die tegenwoordig heel erg belangrijk is.
Wat je doet, moet wel getoetst worden aan de legitimiteit.
Dus wat is de juridische grondslag?
Voldoet het nog steeds aan onze waarde normen?
Nou, we hadden het net over Ukraine.
Het gaat nu blijkbaar civiele doelen in Moskou aanvallen.
Ja, dan kom je toch wel bij mijn vraag teken achter legitimiteit te staan.
Kijken we naar Mart.
Ligt een vuistdikboek optafel voor jou?
Zeker.
Jij en Peter zijn een beetje opgeleid in dezelfde periode.
Hier staat alles in over het offensief, toch?
Ja, dit boek heet de Gevechtshandleiding.
Dat mag tegenwoordig niet meer.
Tegenwoordig heet het operaties.
Maar in de koude oorlog werden wij nog opgeleid met de Gevechtshandleiding.
En dat stond eigenlijk in detail beschreven wat je als militaiercomband moest doen op de schilderniveaus.
Dat is het niveau van lege korps.
Dus operaties heelbaar.
Peter heeft het tegenwoordig tot de niveau van tactiek, badion, poot in de klei en hoe moet je verdedigen.
En er staan eigenlijk alle grondbrinselen in die Peter ook zei.
Maar wat er ook in staat, dat is wel heel interessant, elk plan sneuvelt bij de startlijn eigenlijk.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Dus wat je ook doet, je moet altijd rekening houden met flexibiliteit in je optreden.

En dat is cruciaal.

Want als je vooruit gaat dat een plan gaat werken, een plan geeft eigenlijk niks anders meer dan kaders.

Wat moet ik bereiken, waarom moet ik het bereiken, maar hoe gaat altijd anders omdat je in de oorlog, en dat is heel ver, want jouw thee is dan niet onder beveiligd, die vindt er ook wat van.

Dus het gaat altijd anders dan dat je denkt in die flexibiliteit, die is cruciaal.

En die Gevechtshandleiding staat eigenlijk keurig.

Het interessant is wel dat als je terugkijkt in de tijd, die Gevechtshandleiding gaat alleen maar over het veroveren van tactisch essentieel gebied, en niet het vernietigen van de vijand.

Ja, dat denken we nu toch anders over, want je kunt een offensief op twee manieren uitvoeren.

Een terreingricht, dus zeg ik neem een stad of een belangrijk treindeel, maar je kan het ook zeggen, ik ga de reserves van Rus aanpakken en dan ben je vijand gericht bezig.

Dus ook de doctrine blijft je ontwikkelen.

Misschien nog even, we hebben het nu over die beginselen en we hebben het over wat je allemaal in de Gevechtshandleiding hebt geleerd.

Maar wat is nou eigenlijk de definitie van een offensief wanneer spreken we van een aanval van een actie-operatie?

Hoe moet dat precies duiden?

Ja, dat is een hele goede vraag om dat vooral te verduigen.

Een hele brede ook, denk ik.

Want als je aanvalt, en je plant daarvoor op een hoger niveau, op een strategisch niveau en op het operationeel niveau, en strategisch, dat kan politiek strategisch zijn, of militairstrategisch, de politiek zet de grote doelen, dat wordt vertaald op militaire en militaire doelen en die geven ze aan de operationele commandanten.

Op dat niveau praat je over offensive.

Praat je over het niveau van de tactiek, dan heb je het over aanval.

En aanval en offensive is dus gewoon de ander aangrijpen, waarbij jij het initiatief neemt en jij je na die vijand uiteindelijk toegraat.

Of in ieder geval naar zijn gebied.

En zo moet je eigenlijk die termen een beetje zien.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

En als we dat proberen iets te verduidelijken met concreeten voorbeelden uit deze oorlog, als we dan bijvoorbeeld eens kijken naar bagmoet. Welke vorm van offensive hebben we daar gezien? Nou, volgens mij was bagmoet meer een aanval dan een offensive. Het was meer een tactisch gevecht. Maar dat is dus al een verschil? Ja, dan een operationeel gevecht, omdat eigenlijk voor de hele oorlog van relatief weinig belangmassen zei, dat de verliezen die daar worden geleden, die zijn baan niet te compenseren. Maar daar zie je eigenlijk dat de symboliek van een tactische aanval kan strategische consequenties hebben. Dat is bagmoet, want... En zelfs nog opraagsele consequenties, want er één van de redenen dat het rust-officieel niet op gang is te komen, is waarschijnlijk dat ze middelen diesel hadden, de granaten, de voertuigen, het personeel. Hebben ze in bagmoet moeten inzetten, dus kon ze niet meer offensive worden. Ja, en naar jouw vraag. Bagmoet is een voorbeeld van de frontale aanval. Zoals wij dat in soldateterremen noemen, recht op de meid. Ja, Mart, ik wil je aan het knikken, alle militairen begrijpen dat. Frontale aanval recht op de meid, ja? Ja, en bij een frontale aanval ga je dus over de volle breedte proberen je naar voren te gaan. Je zet eigenlijk niet echt een zwaartepunt neer, je concentriert je middel niet, maar je gaat rechtrop af. Maar andere vormen zijn doorbreking, dan ga je echt in de diepte proberen doelen te bereiken. Dus je ramt eigenlijk door zijn frontlinie heen, en je probeert in de diepte uiteindelijk je winst te halen. Dan heb je nog, ja, Mart heeft daar een schitterend voorbeeld van gegeven vorige week, de slag bij Cannay, dan heb je de omvatting, waarbij je dus echt probeert even door te breken en dan een bocht te maken om dan de veand af te sluiten. En dat kun je met één zo'n haak doen of met twee. Dan praten we over de enkele of de dubbele omvatting. En Cannay was een mooi voorbeeld van een dubbele omvatting, daarvoor is het ook zo'n mooie klassieker. En dan heb je nog de omtrekking, waarbij je eigenlijk hetzelfde als de omvatting doet, maar in een grotere ruimte, waarbij je probeert z'n middelcontact met die veand te hebben en veel dieper te raken. Dat zijn de vormen van aanval die je eigenlijk hebt.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

En zoals net gezegd, pachmoed was gewoon frontaal.
En ja, in het meest verschrikkelijke terrein dat je kunt hebben, namelijk waar we het over hadden hebben in een oort in de stad.
Ja, en als we die vormen dan weer even projecteerden op een andere offensieve actie vanuit Ukraine, Gershon, eerder moment natuurlijk in deze oorlog.
Wat hebben we daar gezien?
Nou, daar zagen we dat misleiding en verrassing in tijd er ruimt een cruciaal rolspunt.
Want Gershon kun je niet loszien van Garkiv.
Wat Zelensky aankondigde eigenlijk net zoals nu dat offensief zei, wij gaan Gershon terug veroveren.
Gershon is natuurlijk de hoofdstad van een van de vier provincies, oblasten die Putin had genationaliseerd, dus daar moest Putin op reageren.
Dat deed hij door extra troepen, elders van de frontlijn weg te halen en naar Gershon te gaan sturen.
Het effect daarvan was, is dat zijn linie verderop in Garkiv werd verzwakt.
Nou, van Gershon naar Garkiv ben ik echt een paar dagen bezig, dus je kunt de troep ook niet zomaar terughalen.
En dat gat is gebruikt door het Oekens De Leger om bij Garkiv door te breken en terrein te winnen, zo groot als de provincie overijs, ongeveer.
Dus veel treigwonden in hele korte tijd.
En daar zie je de samenhang, verrassing, maar ook concentratie van middelen.
Want het gos van je ene ene concentreerde je in Garkiv tijd en ruimte uit de diepte komen.
Hoeveel dagen heb ik nodig om die drie ene de over de weg te gaan verplaatsen.
En dan moet ik snel doen als dat de rusten kunnen reageren.
Dus al dat zijn er gewoon daar klaar.
Daar zag je dus de aanvaller, de heen die het officieel diep, die kies tijd, plaats en doel.
En dat is door de Oekrinders toen heel goed gedaan.
En nu zijn ze eigenlijk ook bezig om zo lang mogelijk dat soort dingen in de mist te laten zitten voor de rusten en eigenlijk voor de hele wereld.
En dat wordt allemaal bij het plan.
En je ziet ook dat ze met allerlei spelten prikken langs de hele frontlinie zijn ze gewoon bezig om iedereen helemaal in het ongewisselt te laten.
Ik wil even stilstaan bij dat plan, want Mart zegt net, ik heb het een vaker horen zeggen, elke plan sneeuwelt bij de startlijn.
Maar elk offensief heeft natuurlijk wel een plan nodig.
Die planning is gigantisch, we hebben over gehad, gaat er maanden aan vooraf.
Wat moet ik daar eigenlijk bij voorstellen?
Hoe maak je een plan voor een offensief?
Nou, als het even kan, maak je meer dan één plan.
Dus het is nog complexer.
Omdat gaande dat je de plan maakt, verander dingen aan het front.
Je probeert je inlichtingplaatje en inlichtingcampagne staat je op.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Zoveel mogelijk informatie, inlichtingen over de vijand te krijgen.
En dat kan er uiteindelijk toe leiden, dat je gewoon ziet dat het initiële plan wat jij had, dat dat niet zo handig is, omdat de tegenstander daar veel sterker gaat zitten.
En dat je moet terugvallen op plan B of plan C.
Dus je hebt altijd alternatieven in je planning.
En dat maakt het alleen nog maar complexer.
Maar die alternatieven zitten dus vooral op tactisch niveau en minder op operationeel niveau.
Als zo'n machine eenmaal rolt, als je logistiek helemaal klaar is, je vuursteun is klaar, alles is gepland, dan kun je niet zo maar zeggen, jongens, we gaan even anders doen, we gaan rechts af. En we gaan het anders doen.
Het duurt echt dagen zo niet weken voordat je dat kunt veranderen.
Dus een plan is ook niks meer als het omschrijven wat je wilt bereiken, maar niet hoe.
Want die vrijheid moet je geven aan commandanten om zich te kunnen aanpassen aan de omstandigheden.
Want noemen ze een paar omstandigheden en zaken waar je rekening moet houden in het opstellen van plan A, B, C.
Dat is één de vijand.
Je weet nooit precies wat de vijand gaat doen.
Die heb je niet onder bevel, die gaat andere dingen doen.
Commandanten kunnen jouw intentie niet hebben begrepen en kunnen verkeerd dingen doen, waardoor ze gewoon niet op de goede plek uitkomen.
Soms kan het tegenzitten, er kan een brug instorten.
Klassieke voorbeelden, wat doe je dan?
Daar heb je gewoon een probleem.
Logistiek speelt een cruciale rol.
We zagen aan het eind van 1944 dat de galieërde enorm werden beperkt door het logistiek, want ze moesten van de havens uit Normandië bijna 800 kilometer rijden om te bevoorraden.
Heb je allemaal van die factoren die rol spelen, maar ook publieke opinie speelt een rol.
Heb je bijvoorbeeld de officiële operaties van de Amerikanen in Vietnam bij de somsere thuisfront gezegd van nou moet je stoppen, dit gaat te ver.
En dat kennen we ook wel bij de Suez-crisis waar we landen in 1956, toen Engeland en Frankrijk het juisenaal wilde vrouwen, zij de Verenigde Staten, dat gaan we niet doen, daar gaan we mee stoppen.
Dus dat kan van alles spelen als een plan anders wordt.
Ja, en dan zie je hoe belangrijk de logistiek is, want ik vind het een van de voorbeelden van Martijn Veroppakkend.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Eind 2. wereldtoerenlocht, de galieërde optrokken door West-Europa, die logistieke lijnen werden zo lang, toen moesten er echt vanuit de politieke doelstellingen, moesten de militaire doelstellingen worden bijgesteld en moestige keuzes worden gemaakt, wie krijgt nou de meeste voorraden.

En dat bepaalt dan wie uiteindelijk het hartstikke daarvoor kan.

En nu naar Ukraine kijken, in het plan hebben de Ukrainers onvertwijfeld naar gedacht over hoe ze hun logistiek gaan inrichten.

Welke voorraden breng je al naar voren?

Welke wegen gebruik je daarvoor?

Waar ga je je geneestkundige installaties neerzetten, je ziekenhuis en dergelijke?

Welke wegen hou je open om gewondende achteren te brengen?

Dus in zo'n plan zit ook een plan voor de ruimtelijke ordening, waarbij iedereen natuurlijk op het leukste plekje wil zitten, maar het niet handig is om je ziekenhuis naast een atjurieenheid te zetten.

Want die atjurieenheid, als die begint te vuren, wordt die gespot en dan hebben we counter-battery-fire, dus dan schiet de ander terug op jouw atjurie.

Als je dan ziekenhuis ernaast hebt staan, dan is het de pinuit.

Dus al dat soort vragen zitten in dat plan voor de ruimtelijke ordening.

Dus er moeten heel veel beslissingen worden genomen uiteindelijk door allerlei militaire componenten op allerlei niveaus.

En om bijvoorbeeld te noemen dat je ook kunt sneuvelen waar je je eigen succes wat je hebt, is heel bekend voorbeeld de eerste wereld.

De Duitsers planden daar om via België en Noord-Frankrijk Parijs aan te vallen, maar het plan was eigenlijk om een rechtvervleugel, dus het meest in het noord, om je helemaal on Parijs heen naar de kust te brengen en dan onder Parijs laten uitkomen om Parijs te afsnijden van de rest.

Dat was het plan, dus natuurlijk een enorm risico, want je hebt hele open flank zoals het noemen.

Als je naar de kust rijdt, die zuifflank is natuurlijk kwetsbaar voor wat Frans daar gaan doen.

Maar het lukte als een gek, het ging zelf sneller dan gedacht.

En de Duitsers werden zo bang van hun succes dat ze dachten, ja, dit risico wordt te groot, we gaan niet naar de kust, wij draaien naar Parijs in.

Toen is de Marne slag is gekomen, kennen we misschien wel van de taxisjammer van Parijs, Frans 1-D naar het Vondbracht.

En eigenlijk is toen de eerste wereld erop begonnen als een looppravel.

Hij is begonnen als een beweringsoorlog omdat de Duitsers dachten, het plan werkt.

Oh, wat doen we nu, het plan werkt, we werden bang van eigen succes.

Ja, dat is een mooi voorbeeld wat we naar de actualiteit kunnen halen.

Want de Ukrainians, die willen natuurlijk door de verdedigingslijn van de Russe heen.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Maar als je daar op een gegeven moment de inbraak hebt gedaan en je hebt de doorbraak en je gaat dan uiteindelijk het succes halen, dan krijg je ook open flanken.

Dus daar zijn de Ukrainians nu erg mee bezig zijn, hoe gaan we dat doen?

En je zult dus eenheden, zo je moet plannen, om die flanken te beveiligen.

En je hebt dus bijvoorbeeld de Genie, dat zijn de makkers die terrein kunnen conditioneren, dus noemen wij dat, die kunnen dus hindernissen maken, kunnen mijnen leggen.

Alles kunnen slopen ook.

Ja, die kunnen alles slopen, maar ze kunnen het ook opruimen als het tegenstander dat heeft gedaan.

Die kunnen dus een tankgraag dichtgooien met zand en puin, ze kunnen mijnevelden, wegdozeren.

Nou, ze zullen dus heel goed moeten nadenken hoe ze deze capaciteit gaan inzetten,

want eerst bij de inbraak zullen ze nog nodig hebben om die hindernissen van de tegenstander van de Russe weg te krijgen.

Maar als ze doorgaan zullen ze die heel goed kunnen gebruiken om hindernissen aan hun flanken te leggen,

dus dat de Russe hen niet makkelijk op een flank kunnen aanvallen.

Nou, er zijn allemaal van die dingen die mee moeten worden gewogen in dat plan.

Maar ik zit als ik dit zo wil, het is bijna onmenselijk alle zaken,

alle eventualiteit waar je rekening mee moet houden,

dan kan het ook nog, zodra je van startpunt gegaan, net iets anders lopen.

Bestaat er zo iets als een waterdichtplan?

Nee, dat is nooit, maar eigenlijk is het heel simpel.

Je moet vrij het verhandelen geven aan je mens op het laagse niveau, want je kunt alles niet beheersen.

Dat is nou precies waarin je ziet dat de Briten en de Frans in de Tweede Wereldoorlog in de mei dagen hebben verloren, omdat ze juist alles centrale wilde gaan plannen.

En de Duitsers ontzettend veel vrij te verhandelen gaven aan hun mens op laagse niveau.

En het is niet alleen een grondoorlog, he?

Nee, op de grond moet het wel doen.

Maar als jij de plaats en tijd kiest, dan wil je op die plek als aanvaller,

als je geen niet-offercief kiest, wil je op het minst plaatselijk en tijdelijk

het luchtoverwicht hebben.

Dus het is niet alleen een grondoorlog, dat moet ook een plan voor de luchteenheden gemaakt worden.

En zo moet dat allemaal samen komen.

En jij zegt dat het onmenselijk is.

Nou, het is in ieder geval moeilijk te overzien.

Dus daarvan maakten wij altijd een hele grote matrix.

En daar stond in de tijd alle activiteiten in.

En die werden onder elkaar gezet.

En wij noemen dat een synchronisatie matrix, zodat je kunt zien wat heeft invloed op elkaar, wat zit er in de tijd, waar moeten we beslissingen nemen.

En dan uiteindelijk de moeilijkste beslissing van alle is uiteindelijk van

wat doe ik met mijn reserves.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

En daar ben ik wel benieuwd.

Want de reserves zijn vaker ter sprake gekomen.

Maar misschien gewoon even heel plat.

Wat bedoel je daar eigenlijk mee?

Hoe ziet dat eruit?

Waar zijn die mensen?

Eigenlijk is het heel simpel.

Juist omdat oorlog zo onzeker is, moet je altijd reserves hebben.

Om te kunnen reageren op onvruchtbare situaties, maar ook om succes uit te kunnen buiten, om eenheid te kunnen versterken als het nodig is.

Waar heb je reserves voor?

Dus eigenlijk zeggen weleens commandanten vechten vooral met reserves.

Want de inzet van de reserves is cruciaal.

Want daarmee zoek je een beslissing eigenlijk.

En als je dat hebt gedaan, dan kun je als commandant eigenlijk achter overleunen een cigarrook en koffie drinken, want je hoeft niks mee te doen.

Je hebt je reserves ingezet.

Je beslist de oorlog met reserves.

En daarom zijn reserves zo cruciaal.

Omdat je die veld niet onder bevelen hebt, omdat je niet precies weet wat er gaat gebeuren, omdat je snel moet kunnen reageren als er wat is.

En daarvoor heb je altijd die reserves.

Ja, we hebben weleens eerder een term gebruikt, die wil ik dan hier ook wel verdaaligen.

Wij noemen dat het voortzettingsvermogen.

Dus een enigandje reserves, maar ook wat je als land uiteindelijk kunt opbrengen.

En dat bepaalt of jij uiteindelijk bij een offensief het succes kunt uitbuiten, je vlinken kunt afdekken, troepen versterken.

Dus heel belangrijk, juist die reserves.

En dat inzetten zijn echt commandantenbeslissingen.

Niemand in een staf, ik heb het maar één keer meegemaakt en dat was nog maar tijdens een oefening, dat een hoofdoperatie, de reserves inzetten van de commandant die toen eigenlijk een keer lekker lag te pitten.

En ik was toen een van de stafmedewerkers en toen heb ik die man met een hoger rang bijna van een podium afgetrokken.

Want dat was even niet de bedoeling?

Nee, dat was niet de bedoeling.

Zeer enthousiast, maar wel helemaal fout.

Maar misschien een heel mooi voorbeeld hoe dat werkt is natuurlijk

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

wat de Duitsers in 1940 hebben gedaan.

Strategisch was het zo dat doordat Duitsland of dat Engeland en Frankrijk de oorlog verklaarde aan Duitsland in 1940 toen de Duitsers polie binnenvielen, had Hitler een probleem wat hij niet wilde. Want hij wilde niet en naar het westen vechten tegen Frankrijk en Engeland en uiteindelijk naar het oosten vechten.

Dus hij moest zo snel mogelijk Frankrijk en Engeland uitschakelen.

Strategie.

Operationeel had toen de keuze hoe gaan we de Britten en de Frankrijk uitschakelen.

Het plan was eigenlijk om net als Eerst Wildholler, het was door België te gaan en daar een beetje Noord-Frankrijk uit te vechten.

Er was één iemand, van man zijn zij, dit is een slecht plan.

Want je hebt de marginoloni, die liep van Frankrijk tot aan de Ardenne allemaal voor te lopen over prikkeldraadlijnes, want de Franse dachten de komers waren niet doorheen.

Vervolgens had je in het noorden van Frankrijk zonder alle Franse legers die tanks hadden en moderne wapens en de Britten en daarmee gingen ze dan vechten.

Alleen daar tussen lagen de Ardenne en die Franse dachten in de Ardenne kom je duitjes niet doorheen.

Want door die grote klommen, we kennen de beelden van Kiev, je staat tilpen weg, je kunt niks doen, kom je duitjes niet doorheen.

En van man zijn zij, dat gaan we wel doen.

Concentratie van middelen, even de grondgrinselen van Peter, risico nemen, misleiding, want net doen alsof je weer door België gaat, maar dan ga je dus niet doorheen.

Verrassing, het zit er allemaal in.

En dan ook beschermingen, want het gos van de Duitsloefwaf hing boven de Ardenne om te voorkomen dat de Frans kon zien dat er gebeurde.

En de Frans zacht, duitjes hebben negen dagen nog om bij de Ardenne te komen binnen twee dagen, zonder aan de Maas.

En Duitse commandanten konden ter plekke beslissen of ze er overheen gingen of niet, die hoefden niet aan het hoge niveau te vragen, kunnen ze dat.

Waarbij een Fransman moest eerst even via zeven schrijven naar Parijs vragen wat hij mocht doen en zes dagen later kreeg je een opdracht.

Dus eigenlijk zie je daar alle samenkomen, verrassing, concentratie van middelen, door over te steken bij de Maas in Sardaen en als ze gek naar de kusten rijden, sneed ze eigenlijk dat hele Franse en Britse leger af.

En dan moest ze omvluchtig via duimkerken.

Dus daar zie je alle grondrensen bij elkaar komen, maar cruciaal

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

vooral de vrijheid van handelen voor commandanten om als ze weten wat ze moeten doen en waarom geeft de vrijheid en vertrouwen om te doen wat ze moeten doen.

Dus eigenlijk wordt Blitzkrieg, kunnen we allemaal schrappen van de harde schrijf, heeft eigenlijk nooit bestaan, het was het leiderschap aan Duitsland.

Ik ben eigenlijk wel benieuwd, we kregen geen leuke vragen van luister binnen Xavier Stassen, hij vraagt bij welke offensieven waren de heren generaals betrokken en welke lessen trekken zij daaruit die relevant zijn voor Ukraine?

Nou, ik kan er heel open en eerlijk over zijn.

Ik heb als hoofdplannen van dat Nederlands legerkops veel aan het defensief, aan de verdediging gepland, maar dat was in de Koude Oorlog en daar hebben we ook tegenaanvallen gepland, maar het is nooit uitgevoerd.

Gelukkig.

Heel veel gepland, nee, precies nooit uit, het was natuurlijk de Koude Oorlog.

Mart?

Ja, het was eigenlijk geen offensief, maar wij probeerden voor de verkiezingen om de militaire macht van de Taliban in het praatje over zomer 2009 om Amdita neutraliseren en het initiatief aan onze kant te krijgen.

Wij reageerden eigenlijk steeds wat de Taliban deed, het wilden we anders om doen, daar kregen we tijdelijk 25.000 Amerikaanse soldaten extra en daarmee hebben we gepland om een regio, maar het was vol met hoofdkortieren van de Taliban, maar ook de meinenfabrieken waren waar ze die berenbommen maakten, ook heel veel openen was om die binnen te gaan en dat hebben we gedaan, maar we kwamen erachter dat de planning om dat te doen is niet meer een militaire plan, dat kon er binnen 72 uur, Taliban eruit gooien, het was niet zo moeilijk, maar het was een civiele planning.

Wat is de stammerstructuur, we hebben een waterprobleem, kunnen we goeveners vinden, kunnen we politieagenten vinden, dat duurt eigenlijk maandag op de antwoorden opheden, toen gingen we naar binnen en toen we naar binnen gingen was het ook verrassend en concentratief van middelen, dus alle capaciteit die we hadden bijvoorbeeld een patioon vlogen in één wave, is een één vlucht met alle helikopters in één keer op de grond en dan zie je dat een tegenstander daar voor komen uit balans is, hadden ze nooit verwacht, dus die grondgrinselen, verrassing, concentratief van middelen, weten mensen wat ze doen en waarom komen echt daar tot uitdrukken.

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

Laten we dit college over het offensief afgeronden met nog even een blik op Oekraïne.

Ja, Jost, wil ik nog één ding wel kwijt, want we zijn nu heel erg militaire, wat prima is, maar in dat plan, op het strategische niveau, wordt er ook nagedacht over hoe spelen we met de publieke opinie, hoe spelen we met het mentaliteit, het morheel van de Russische troepen en dat ligt daar nog een keer helemaal overheen en tot nu toe hebben de Oekrainers laten zien dat ze daar heel erg goed in zijn.

Ik weet niet of mensen, het filmpje heb ik gezien wat uit is gegeven door de Oekraïense legerleiding.

Lekker wel een filmtrailer.

Ja, echt de Amerikaner zou de AURA bijroepen, maar voor de rest zit die redelijk strak in elkaar.

Dus je ziet dat de Oekrainers niet alleen met het militaire vermogen bezig zijn, maar ze zijn ook op dat hogere niveau, ze zijn wat degelijk bezig om hun eigen bevolking de geest erijp te maken, maar ook de gegussen aan het wankelen te brengen, met onzekerheid, maar ook aan te grepen dat we er van overtuigd gaan halen.

En dat doen ze gewoon knap.

Sorry, je moest even...

Nee, heel, dat is een ontspotkast, zo maar goed.

Afsluitend, ik hoorde deze week het vallig hoogleraar oorlogstuities Frans Ozinga op de radio zeggen, het Oekraïense tegenoffensief, dat is een one shot opportunity, het moet in één keer goed.

Zie jullie dat ook zo?

Een kans uit duizenden.

Sorry Frans, maar zo werkt het niet.

Het is niet zo dat je één aanval doet en dat lukt of niet en dat is het.

Volgens mij bedoelt Frans het ook niet zo.

Volgens mij bedoelt het meer in tijd gezien, je hebt nu de middelen uit het westen en op de menskracht om dat te kunnen doen.

En misschien duurt het dagen, misschien duurt het weken, misschien duurt het maanden, maar nu heb je nog het vermogen om officieel op te treden.

En voor de duidelijkheid, Frans bedoelt het ook niet zo, het is niet dat we op één dag kunnen weten of het officieel is geslaafd niet.

Het is niet de panel die je erin schiet en die wordt genomen en die zit of niet, zo werkt het niet, dit gaat echt dagen en weken duuren.

Dan kijken we nog even vooruit, ik kan vragen waar gaan we op letten de komende dagen, maar dat lijkt me wel duidelijker.

Ja, we zetten nu zeker gezien de aankondigingen aan ook

[Transcript] Veldheren / #15: Hoe gaat het Oekraïense offensief eruit zien?

de grinscanten, we zetten binnen nu en een week te wachten op het officieel.

Je blijft ook worden verrast, maar op het aanvallen, op keef, op burgerdoelen en weer terug, dat vastt ons ook.

Andere focus weer.

Ik heb misschien nog één vraag, Mart, over dat dikke boekje op tafel, jouw gevechtshandleiding, we zaten net voor de opname doorheen te bladeren, alle opmerkingen over kernwapens die zijn doorgestreept.

In de wijsering van 1992, die ik met de hand heb uitgevoerd, moest alle paar gaan over kernwapens worden doorgestreept, wat was in de muur gevallen?

In de koude oorlog speelde een cruciale rol, dat als de rusten zouden doorbreken, was het een optie om een kernwapen inzetten om rustje doorbraak af te grenzen of wij hadden verwacht en achteraf bleek dat ook zo, dat de rusten in de officiefase kernwapens zouden inzetten, die kaarten zijn er ook met doelen waar ze zouden inzetten, dan word je niet vrolijk van als je dat leest, maar het gebruik van kernwapens als een militaire gevecht zou kantelen in het voordeel van een of de ander, was toen een volstrekt logische optie.

Ja, de luisteraars kunnen het niet zien, maar Mart heeft behoorlijk met allerlei kleurtjes zette RC'eren in het boek, dus was een hele brave student volgens mij, een uitermate braafst.

Goed, wij gaan volgende week verder praten natuurlijk.

Je luisterde naar Veldhirren, mijn naam is Josse Groot, naast mij zit er generaal buiten dienst Peter van Um en Mart de Kuif.

Wil jij een vraag stellen?

Meel ons dan op veldhirrenetkortimedia.nl, C-O-R-T-I-Media, is dat vraag en sturen kan ook via Twitter op etveldhirren.

Je kan ook nog luisteren naar veldhirren extra, vriend van de show.nl slash veldhirren, daar praten we verder ook over het Oekelinese Offensief en beantwoorden we meer vragen van luisteraars, bijvoorbeeld eentje van Anton.

Hij vraagt, hoe maak je de afweging, hoeveel soldaten er zouden kunnen sneuvelen tijdens een offensief, om het offensief succesvol te kunnen noemen.

Ben je benieuwd hoe Peter en Marts daarop reageren?

Luister dan verder via vriend van de show.nl slash veldhirren.

Deze podcast, reguliere veldhirrenafleveringen, die vind je op Apple en Google Podcasts en op Spotify.

Vergeet je niet te abonneren, laat een mooie recensie voor ons achter en wij zijn er volgende week weer.

Tot dan.